

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1975

BRNO 1977

NÁLEZY OD ZEMANSKÉ TVRZE VE HLINSKU

/ okr. Přerov /

Jiří Pavelčík, AÚ ČSAV Brno

Při terénních úpravách v prostoru jihovýchodního rohu tzv. Vymětalčkovy zahrady došlo k narušení kulturní vrstvy. Z ní se podařilo pracovníkům expozitury v Opavě získat zlomky keramiky ze XIV. - XV. stol. Kulturní vrstva zřejmě souvisí se zemanskou tvrzí, která se nachází přibližně o 100 m severněji.

Funde von der Feste eines Landedelmannes in Hlinsko /Bez. Přerov/. Bei Terrainherrichtungen in der Näherereinstigen Feste eines Landedelmannes in Hlinsko /Bez. Přerov/ gewann man Keramik aus dem XIV. - XV. Jahrhundert.

DEPOT PRAŽSKÝCH GROŠŮ V HORNÍ MOŠTĚNICI

/ okr. Přerov /

Karel Ludíkovský, AÚ ČSAV Brno, Dalibor Kolbinger, Hulín

/Tab. 34/

Na podzim r. 1974 a na jaře následujícího roku byl hlouben mezi Horní Moštěnicí a Beňovem příkop pro uložení vodovodního potrubí. V polní trati "Bařinka", svažující se od silnice k říčce Moštěnce, rozrušil bagr nádobku s depotem pražských grošů. V přesunutých zeminách nalezl D. Kolbinger 66 mincí a fragmenty keramiky; společným revizním výzkumem AÚ ČSAV, OM Přerov a OM Kroměříž byly získány další zlomky keramiky a 4 mince. Z depotu se tedy zachovalo celkem

- 70 kusů pražských grošů v sedmi ražebních emisích, z nichž náleží do doby Jana Lucemburského 40 kusů /čtyři varianty ražeb/, do vlády Karla IV. 30 kusů /tři varianty ražeb/.
- Lahvovitá nádobka bez dna a okraje, slepená, doplněná, neúplná. Povrch šedočerný, drsný; zhotovena na kruhu, jemný písčitého materiálu velmi dobře vyřálen.

Ø hrdla - 4,8; Ø spodní base - 8,8; výška dochované části 10,8 cm.

Prohlídka okolí i stěn příkopu nepodala důkaz o přítomnosti sídlištních objektů. Nejbližší středověké osídlení se nachází mezi Horní Moštěnicí a Beňovem ve vzdálenosti cca 400 m. Proti proudu Moštěnky je k jejímu pravému břehu umělým ramenem připojen ostrov, lidově zvaný "Na hradě". Tvrz a ves se zde připomíná k r. 1274, Štulbach /Štolbach/ však existoval ještě v r. 1565, a náležel k Moštěnicím. Na soustoku obou ramen, ve vzdálenosti asi 600 m od naleziště mincí, zůstal po něm dosud stejnojmenný mlýn.

Při objasňování okolností, které vedly k uložení depotu, je třeba přihlížeti k této skutečnosti, neboť není nepravděpodobné, že pozemek, na kterém se poklad mincí vyskytl, náležel této obci.

Na základě nejmladších ražeb, pocházejících z počátku vlády Karla IV., lze soudit na uložení depotu do země v prvním dezentiu po polovině 14. století.

Ojedinele se při výzkumu vyskytl fragment laténské tuhové situlky se zesíleným okrajem.

Depot von Prager Groschen in Horní Moštěnice /Bez. Přerov/. Beim Aushub eines Grabens für die Wasserleitung im Jahre 1974-1975 zwischen Horní Moštěnice und Beňov stürzte in der Feldflur "Bařina" ein Bagger ein Gefäß mit dem Depot von Prager Groschen. Aus dem verschobenen Erdreich gewann D. Kolbinger 66 Münzen, nach einer Revisionsgrabung des AÚ ČSAV, des Kreismuseums Přerov und des Kreismuseums Kroměříž wuchs die Zahl der Münzen auf 70 an. Es handelt sich um vier Prägungsvarianten aus der Zeit Jan Luxemburgs und drei Prägungsvarianten aus der Zeit Karl IV. Von den Scherben gelang es den mittleren Teil eines flaschenförmigen Gefäßes von grauschwarzer Farbe zu rekonstruieren, aus feinem, sandigen Material hergestellt.

Besiedlungsspuren um den Fundort konnten nicht festgestellt werden; die nächste mittelalterliche Feste und Dorf Štulbach /Štolbach/ befindet sich in einer Entfernung von 400-600 m und es ist nicht ausgeschlossen, dass das Grundstück, auf dem der Schatz gefunden wurde, dieser Gemeinde angehörte.

Aufgrund der jüngsten Prägungen, die aus dem Beginn der Herrschaft Karl IV. stammen, kann man auf eine Deponierung des Schatzes in die Erde im ersten Dezentium nach der Mitte des 14. Jahrhunderts urteilen.

Wereinzelte kam bei der Grabung das Bruchstück einer laténezeitlichen Graphitsitule mit verdicktem Rand vor.

Tab. 34

Horní Moštěnice /okr. Přerov/. Poklad mincí. Ukázka ražeb : Jan Lucemburský /horní řada/, Karel IV /spodní řada/. Rekonstruovaná nádoba, v níž byly mince uloženy. - Münzenschatz. Prägungsproben : Jan von Luxemburg /obere Reihe/, Karl IV. /untere Reihe/. Rekonstruiertes Gefäß, in dem die Münzen deponiert wurden.

P Ř E H L E D V Ý Z K U M Ů 1 9 7 5

Vydává : Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor : Akademik Josef Poulík
Redaktoři : Dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Říhový
Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby : Doc. dr. B. Klíma, A. Životská
Na titulním listě : nádobka z velatického žárového hrobu ze Šlapanic
Tisk : Geografický ústav ČSAV v Brně
Evidenční číslo : ÚVTEI - 73332
Vydáno jako rukopis - 450 kusů - neprodejně